

Undervisningsministeriet får en mindredgift på 298 mio. kr., og Beskæftigelsesministeriet får en merudgift på 263 mio. kr. Forskellen på de to beløb skyldes ganske enkelt forskellige skønsprincipper i de to ministerier. Forslaget får hverken økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Det foreslås, at lovforslaget får virkning fra den 1. august 2009. Det Konservative Folkeparti støtter forslaget.

Kl. 16:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Hr. Morten Østergaard som ordfører.

Kl. 16:30

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Det var en flot tale fra den konservative arbejdsmarkedsordfører. Derfor skal jeg ikke trætte med gentagelser om det konkrete indhold i lovforslaget. Vi har en aftale med regeringen om at flytte de 6 ugers selvvalgt uddannelse fra Undervisningsministeriet til Beskæftigelsesministeriet, og derfor kan vi selvfølgelig støtte lovforslaget.

Samtidig vil jeg dog sige, at det er vigtigt at følge op på, om der bliver for lang kø til de populære uddannelser forskellige steder i en tid, hvor der er stigende ledighed. Vi hører desværre rygter om, at der nogle steder er ganske lang ventetid. Samtidig er det Det Radikale Venstres opfattelse, at vi i en tid med stigende ledighed helt skulle droppe kravet om, at der kun er adgang til 6 ugers selvvalgt uddannelse i de første 9 måneder af ledighedsperioden, men at man derfor burde kunne sætte gang i mere end de 6 ugers uddannelse allerede fra den første ledighedsdag. Men det er en helt anden sag. Vi støtter det her lovforslag.

Kl. 16:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som ordfører.

Kl. 16:31

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

I Enhedslisten opfatter vi det her lovforslag som rent teknisk. Som vi har forstået det, der er fremlagt, er der tale om, at rettigheder og ydelsesniveau ikke berøres, og at de ledige ikke pålægges nogen yderligere pligter. Hvis det er korrekt forstået, kan Enhedslisten også stemme for forslaget.

Kl. 16:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:32

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):
Jeg vil gerne takke for den behandling, forslaget har fået i dag. Med forslaget samles indsatsen og finansieringsansvaret for forsikrede lediges ret til selvvalgt uddannelse under Beskæftigelsesministeriet, og reglerne om lediges ret til 6 ugers selvvalgt uddannelse flyttes fra Undervisningsministeriets til Beskæftigelsesministeriets lovgivning.

Lovforslaget sikrer, at de ledige ikke mister rettigheder eller får pålagt pligter i forhold til de gældende regler i Undervisningsministeriets lovgivning. A-kasserne skal fremover administrere ordningen, og jobcentre skal administrere visse betalinger; bl.a. for køb af uddannelse. For de ledige er der tale om kendte myndigheder, som de i forvejen har tæt kontakt med under deres ledighedsforløb.

Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen, hvor vi får lejlighed til at drøfte de spørgsmål, som der har været stillet her i debatten, om end det ikke har været særlig mange.

Kl. 16:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 183: Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik og lov om integration af udlændinge i Danmark. (Afbureaukratisering af reglerne om aktivering af unge, sanktionsreglerne for kontant- og starthjælpsmodtagere og målretning af aktiverringsindsatsen m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsættelse 31.03.2009).

Forhandling

Kl. 16:33

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Forhandlingen er åbnet. Hr. Jens Vibjerg.

(Ordfører)

Jens Vibjerg (V):

Det her er jo et af de lovforslag, der er dejlige at have til behandling, fordi det handler om at forenkle; det gør det lettere for de medarbejdere, vi har ude i jobcentrene, og gør det lettere for de mennesker, der betjenes af jobcentrene.

Det tager sit udgangspunkt i et større forenklingsprojekt, som den tidligere beskæftigelsesminister satte i værk, hvor man gik ud og spurgte de forskellige medarbejdere i jobcentrene, hvad de kunne komme med af gode forslag til at forenkle, og der kom 169 forslag fra medarbejderne og lederne i jobcentrene. En lang række af de forenklingsforslag kunne jo gennemføres rent administrativt, og de er langt hen ad vejen gennemført. En række af forenklingsmulighederne var rent faktisk barrierer, man selv havde opbygget ude i jobcentrene, og dem kunne man jo så selvsagt også selv rydde af vejen.

Så var der nogle områder tilbage, som krævede politisk behandling, fordi det var politiske aftaler, og også lovændringer, og det er så noget af det, vi har på bordet her, hvor vi nu først og fremmest forenkler i forhold til ungeindsatsen. Ungeindsatsen er et meget kompliceret område med et meget kompliceret regelsæt, og det bliver nu forenklet, så det bliver meget lettere at gå til for medarbejderne derude, og det bliver altså også lettere at forstå for dem, der skal gøre brug af systemet. Der er i dag ti målgrupper, og det antal reduceres til fire. Samtidig fremrykker man den første jobsamtale til senest efter 1 måned for netop at sikre, at de unge mennesker ikke kommer til at gå ledige for længe. Vi forenkler også sanktionssystemet, sådan at der bliver tre sanktionstyper: periodesanktion, punkt-sanktion og tilbagebetalingssanktion. Så ved man, præcis hvad man har at rette sig efter, og det synes jeg er meget tilfredsstillende.

Så alt i alt er det her et rigtig godt lovforslag, som Venstre bakker meget op om.

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Leif Lahn Jensen som ordfører.

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Dette forslag går ud på at gøre reglerne om aktiveringsindsatsen af de unge mere forståelige – selvfølgelig mere forståelige for de unge og også for de enkelte medarbejdere på jobcentrene og dermed også meget lettere at arbejde med. Man ønsker simpelt hen enklere regler og et formindsket bureaukrati på beskæftigelsesområdet.

Meget af det, man laver derude, er tidkrævende og vanskeligt at administrere, og derfor vil der jo selvfølgelig også let kunne ske fejl. Det har man kigget på meget, meget længe sammen med medarbejderne på jobcentrene under lange og mange forhandlinger, og det er nu endt med et forlig, hvor vi Socialdemokrater også er med.

Jeg vil ikke nævne alle de gode ting i dette forslag, som er forbedringer, men jeg vil dog alligevel nævne nogle af dem. Med forenklingen af reglerne om aktiveringen af de unge har man netop lavet det, at man har nedsat antallet af målgrupper fra ti til fire; det er lettere at forstå for den unge, og det er lettere at finde den enkeltes målgruppe. Sanktionsreglerne er lavet for at adfærdsregulere – sådan er sanktionsregler nu engang – men det kan man ikke, hvis de unge ikke forstår reglerne, hvis de ikke kan gennemskue, hvorfor de får en sanktion, og hvor længe den varer, og hvor meget de mister. Her er det også blevet meget lettere.

Med hensyn til en bedre aktivering af de unge er der nu en klar målretning af jobplaner, så man finder et job, hvor der er behov for arbejdskraft. Det er også lettere for de unge at forstå. Der er et pålæg om, at de unge skal tage en uddannelse, og målet er selvfølgelig at få alle i uddannelse; en uddannelse, som de har meget lyst til – det er vigtigt – og som også sigter mod noget, som der er brug for. For dem, som ikke er klar til dette, vil en jobrettet mulighed kunne være måden at få dem i gang med en uddannelse på, og det er netop derfor, vi tit over for regeringen nævner ordet praktikpladser.

Da vi startede med disse forhandlinger, så det ikke ret godt ud. Forslaget ville give disse unge nogle store forringelser og presse dem ud af dagpengesystemet. Samtidig var bødesatserne alt for høje og urimelige i forhold til mange andre bøder, som de unge møder i deres hverdag. Vi har bidraget med nogle gode ændringer, der gør, at forslaget er blevet spiseligt, og som gør, at vi nu kan gå ind for det.

Jeg vil dog lige til sidst sige, at vi selvfølgelig ikke mener, at det fremsatte forslag er nok til at forenkle reglerne på beskæftigelsesområdet. Her så vi jo gerne en afskaffelse af 300-timers-reglen, en afskaffelse af kontanthjælpsloftet og en afskaffelse af cv-klikket – alt sammen tiltag under denne regering, som man bruger rigtig, rigtig meget tid på derude – det siger de til os.

Så vi siger ja til forslaget, men selvfølgelig med lyst til at se på flere forbedringer.

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Bent Bøgsted som ordfører.

Kl. 16:40

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Lovforslaget er ret omfattende. Der er som beskrevet mange regler i lovgivningen, og det giver altså noget at sætte sig ind i ude i jobcentre. Der er ikke noget at sige til, at det er et stort ønske hos kommunerne, at der sker en forenkling i forbindelse med indsatsen for unge under 30. Der er i dag ti målgrupper med forskellige regler. Med lovforslaget ændres det til kun at være fire målgrupper. Det er altså en klar forenkling. De fire målgrupper bliver fremover: unge ledige under 25 år uden forsørgerpligt, uden uddannelse og uden umiddelbare forudsætninger for at gennemføre en uddannelse; unge ledige under 25 år uden forsørgerpligt og uden uddannelse, men med forudsætninger for at gennemføre en uddannelse; unge under 25 år uden uddannelse med forsørgerpligt samt unge uden uddannelse mellem 25 og 30 år; den sidste gruppe er unge under 30 år med erhvervskompetencegivende uddannelse.

Med de forenklinger bliver det til at overskue, om man skal sætte ind med uddannelsesvejledning, eller om der skal sættes ind med at finde et arbejde ved hjælp af kontaktføreløb og aktivering. Der bliver også tale om en tidligere indsats ved første jobsamtale med udfyldelse af cv. Mange gange er det jo en fordel, at det sker samtidig. Det bliver også muligt for visse grupper at tage en uddannelse på hidtidige ydelsesniveauer. Det drejer sig om personer, der ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse, og som desuden enten er under 30 år og forsørger til hjemmeboende børn, eller om personer mellem 25 og 30 år, som har været ledige så længe, at de har ret til efterfølgende tilbud, hvilket typisk vil være efter 15 måneders ledighed. Så vidt muligt skal uddannelsen tages på ordi-

nære vilkår, og det bliver også sådan, at jobcentre kan anvende hele viften af redskaber til alle fire målgrupper og ikke, som det er i dag.

Der bliver også ændret på sanktionsreglerne, så der fremover kun er tre sanktionsmuligheder, nemlig periodesanktioner, punktsanktioner og tilbagebetalingssanktioner. Det vil betyde både en forenkling og mere forståelige sanktioner, i forbindelse med hvorfor den enkelte bliver skåret i ydelsen.

Alt i alt er der tale om store forenklinger i sagsbehandlingen af den enkelte borger.

Derudover indeholder lovforslaget en målretning af beskæftigelsesindsatsen. Det drejer sig om tre forslag: Fremrykning af det tidspunkt, hvor en ledig skal have godkendt cv i Jobnet fra 1 måned til 3 uger efter ledighed. Hvis man har et cv liggende fra tidligere, skal dette straks aktiveres. Der sker en målretning af tilbud, der så vidt muligt skal sigte på beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, og det omfatter alle former for tilbud. Det tredje punkt er målretning af jobplaner og forenkling af jobcentrenes arbejde med cv og jobplaner. Der bliver samtidig en række konsekvensændringer i integrationsloven.

Dansk Folkeparti kan støtte lovforslaget.

Kl. 16:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Eigil Andersen som ordfører.

Kl. 16:43

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Det er jo meget positivt med afbureaukratisering, og alle de, der har med det her område at gøre, har sagt, at det er alt, alt for meget, når man hidtil har inddelt unge arbejdsløse, der skulle i gang med uddannelse eller arbejde, i ti grupper; det er alt for indviklet, det er for tidskrævende at finde ud af, og det er for bureaukratisk, og der er kun ganske få, som har forstået det nuværende system. Derfor er det selvfølgelig utrolig positivt, at de her ti grupper af unge nu bliver reduceret til fire i forhold til de regler, der er.

Jeg vil allerede nu spørge, om der er mulighed for, at lovforslaget kan deles op i to lovforslag. Sagen er, at lovforslaget også indeholder nogle tidsler, hvor man har ændringer på andre punkter, som i virkeligheden er mere adfærdsgulerende, som det hedder på nudansk; f.eks. i forbindelse med unge ufaglærte under 25 år, der skal i gang med en uddannelse. Det bliver sådan ifølge lovforslaget, at et jobcenter i sidste ende

kan bestemme, hvilken uddannelse den unge skal gå i gang med. Det er sådan, at jobcenteret skal bede om den unges ønsker til uddannelse, og hvis den unge har flere forskellige ønsker, så skal han eller hun prioritere dem, og så er der altså også en uddannelse, som er på førstestpladsen.

Men som sagt kan jobcenteret i sidste ende beslutte, hvilken uddannelse den unge skal gå i gang med, under hensyntagen til hvor der er mangel på arbejdskraft, og der må jeg altså sige, at det simpelt hen strider imod det frihedsbegreb, som vi ellers normalt har, hvor den enkelte selv beslutter, hvad vedkommende vil uddanne sig til. Det er efter mine begreber en helt elementær rettighed, som vi har i vores samfund, og jeg mener da også, at det indgår i den frihedstænkning, som man normalt har ved officielle og højtidelige lejligheder i regeringspartiet Venstre. Derfor forekommer det mig da meget underligt, at der kommer et lovforslag, som bryder med det frihedsbegreb. Jeg må også sige, at når den her tvang med hensyn til uddannelsesvalg optræder i det her lovforslag, undrer det mig også i forbindelse med alle de øvrige forligspartier.

Når man læser høringssvarene, kan man se, at det lige præcis er det, LO kritiserer, nemlig at jobcentrene får en myndighedsrolle ved den unges uddannelsesvalg. At blive pålagt at tage en uddannelse, man ikke ønsker, er simpelt hen ikke konstruktivt. Der er ikke det engagement til stede, som er nødvendigt, for at det kan blive bæredygtigt. Dansk Socialrådgiverforening tror derfor – skriver de i deres høringssvar – at der er en hel del unge, som vil droppe ud af uddannelsen igen, simpelt hen fordi de kommer ind på en forkert hylde.

FTF peger på – og det er jeg og vi i SF enige med FTF i – at uddannelsesstilbud skal gives med udgangspunkt i den enkeltes ønsker og forudsætninger og arbejdsmarkedets behov, men i sidste ende skal den enkelte unge selv kunne vælge. Så det rejser altså spørgsmålet, om ikke man kan dele lovforslaget op og tage det her punkt og visse andre ting ud og over i et andet lovforslag.

Et andet punkt, som vi også mener man skal kigge nærmere på under udvalgsarbejdet, er de straffe, man får, hvis ikke man tager imod de tilbud, som man bliver givet af jobcenteret. Der kan være en problematik om, om nogle af de straffe er for hårde.

Men for at opsummere har vi i SF roser til forslaget om afbureaukratisering, det er rigtig godt, men vores holdning er afventende, idet vi gerne vil have fjernet nogle af de her tidsler og have flyttet dem over i et andet lovforslag. Jeg er meget interesseret i at høre ministerens svar på, om det kan lade sig gøre, når vi når dertil.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Knud Kristensen som ordfører.

Kl. 16:47

(Ordfører)

Knud Kristensen (KF):

Lovforslag nr. L 183 er et forslag om ændring af en aktiv beskæftigelsesindsats, om arbejdsløshedsforsikring, om aktiv socialpolitik og om integration af udlændinge i Danmark. Det er et forslag om afbureaukratisering og forenkling af reglerne om aktivivering af unge, om sanktioner for kontant- og starthjælpsmodtagere samt forenkling af sagsbehandlingen i forbindelse med jobcentres modtagelse af borgere.

På beskæftigelsesområdet er reglerne gennem årene blevet ændret og justeret ved forskellige politiske aftaler. Ændringerne har haft bestemte formål på de forskellige tidspunkter, og det har resulteret i, at systemet er blevet kompliceret. Dels er det svært at forstå for den ledige, dels er det et tungt administrationssystem for medarbejderne i jobcentrene. For at skabe sammenhængskraft mellem de politiske mål, for at få de ledige hurtigere i job og for at lette dagligdagen i jobcentrene skal der ske en forenkling af reglerne og en formindskelse af bureaukratiet på beskæftigelsesområdet. Det er en plan, regeringen søsatte i begyndelsen af 2007.

Hele projektet tager udgangspunkt i forslag fra medarbejdere og ledere i jobcentrene. Alle jobcentre fik mulighed for at komme med forslag til forenkling af såvel regler som procedurer. Der blev iværksat konferencer, hvor de mange forslag blev diskuteret og behandlet. Der fremkom i alt 169 forslag. Halvdelen af forslagene kunne gennemføres administrativt, og en stor del af dem er allerede gennemført. En lang række af de øvrige forslag kunne gennemføres i jobcentrene, da de handlede om sagsgange, som kunne ændres lokalt.

Der blev valgt fire hovedområder, hvor der var enighed om, at der var et særligt forenklingspotentiale, som krævede lovændringer, og det var ungereglerne, sanktionsområdet, syge-

opfølgingsområdet og jobcentrenes modtagelse af borgere.

Sygedagpengeområdet blev afbureaukratiseret i aftalen af 5. november 2008 om nedbringelse af sygefravær blandt partierne bag Jobplanen.

Lovforslaget her udmønter endvidere de lovgivningsmæssige dele af aftalen af 24. februar 2009 om målretning af beskæftigelsesindsatsen, målretning af jobplaner samt fremrykning af det tidspunkt, hvor den ledige skal have godkendt et cv i CV-banken.

Administrativt forsøges dels med uddannelse i forbindelse med ansættelse i ordinært arbejde, dels med et forsøg med en ophævelse af varighedsbegrænsningen på 6 uger for tilbud om vejledning og opkvalificering for personer uden en erhvervskompetencegivende uddannelse eller med en forældet uddannelse.

Lovforslaget indeholder endvidere konsekvensændringer i reglerne for introduktionsydelse under integrationsloven.

Det Konservative Folkeparti støtter forslaget.

Kl. 16:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Morten Østergaard som ordfører.

Kl. 16:51

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Det Radikale Venstre støtter som udgangspunkt afbureaukratisering alle steder i det offentlige, hvor vi kan komme af sted med det. Det har for os længe været et ønske, at vi fik afbureaukratiseret på beskæftigelsesområdet, og den væsentligste anke, vi har mod det her lovforslag, er, at det ikke er kommet noget før, for det er jo ganske længe siden, at de her rapporter blev lavet, og forløbet blev gennemgået. Vi havde gerne set, at man langt tidligere havde draget konklusionerne i stedet for at begrave dem i alle mulige andre politiske diskussioner, fordi det sådan set i sig selv er helt oplagt, at vi imødekommer de ønsker, der er fra personalet rundt omkring, om at få bedre arbejdsvilkår gennem nogle lettere forståelige regler.

Dermed også sagt, at vi selvfølgelig støtter lovforslaget her, som vi har indgået aftale om sammen med regeringen og Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti, og det gør vi bl.a. på grund af den meget væsentlige forenkling af sanktionsreglerne. Det er helt oplagt, at når man har en situation, som det er godtgjort i tilbagemeldingerne og rapporterne, hvor hverken de, der skal give sanktioner, eller de, der skal have sank-

tioner, forstår, hvorfor de får dem, eller hvorfor de skal give dem, så har de næppe nogen effekt.

Derfor er det helt fornuftigt, at der med det her lovforslag nu skabes en klarhed, sådan at det at man ifalder sanktioner i forhold til beskæftigelsesindsatsen er en langt mere naturlig konsekvens af den brøde, man måtte have begået. Det er også langt mere naturligt, hvornår disse sanktioner bortfalder igen.

Derfor er det en meget tiltrængt og forhåbentlig virkningsfuld afbureaukratisering, vi her ser. Det er jo sådan, at når man hele tiden laver nye regler, så sker der knopskydning, og når vi på Christiansborg opdager nye problemer, så ønsker vi nye regler til at løse dem, og til sidst har vi et virvar af regler, som ingen rigtig kan gennemskue.

Jeg vil egentlig ikke gennemgå hele lovforslaget, men fokusere på den del, der handler om ungeindsatsen, hvor vi altså går fra ti målgrupper til fire målgrupper, fordi jeg håber, at effekten at det bliver, at vi nu ser, at der bliver fokuseret meget mere direkte på, at unge, der ikke har en uddannelse, får en uddannelse.

Det er jo sådan med de fire målgrupper, der er, at hvis man er under 25 år og ikke har børn, og man heller ikke har en uddannelse og ikke skønnes at have forudsætningerne for det, så bliver man aktiveret i retning af, at man kan få forudsætningerne for at få en uddannelse. Og det er altså centralt for den målsætning, som vi i fællesskab bredt i Folketinget har, om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse og 50 pct. skal have en videregående uddannelse, det er altså centralt, at vi fanger de unge mennesker så tidligt som muligt.

Derfor er det også for os udmærket, at man sidestiller reglerne på dagpengeområdet, således at man, hvis man har forudsætningerne for at tage en uddannelse, så altså også bliver pålagt at gå i gang med den. Det skal selvfølgelig foregå i dialog med de pågældende unge, men det er altså helt centralt, at vi dirigerer de unge, der ikke har en uddannelse, ikke mindst dem, der har forudsætninger for at få det, i retning af at tage en uddannelse.

Så er der situationen for dem, som er over 25 eller under 25 år og har børn, og som ingen uddannelse har. Og der er det klart, at situationen lidt er en anden. Der er fokus i den målgruppe så på, at man enten arbejder sig hen i retning af at kunne komme i beskæftigelse eller at kunne tage en uddannelse på ordinære vilkår. Endelig

er der så gruppen af dem på under 30 år, som har en uddannelse, og de skal selvfølgelig fortsat formidles i retning af arbejde.

Jeg synes sådan set, at opremsningen af de her fire nye målgrupper viser en klar prioritering, hvor man med alle mulige redskaber og med fuld fokus forsøger at få unge, som ikke har uddannelse, sendt i retning af uddannelsessystemet, fordi det er en kortsigtet løsning at smyge uden om og tage et arbejde, også selv om man måtte kunne få et. Det er afgørende, at alle unge i Danmark får en uddannelse, og vi håber, at den afbureaukratisering her ikke bare vil lette arbejdet for dem, der er involveret i det, men også vil føre til, at flere får en uddannelse. Det er vores milde forhåbning, og derfor støtter vi lovforslaget.

Kl. 16:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Ordføreren må lige blive her et øjeblik endnu, for fru Line Barfod har en kort bemærkning.

Kl. 16:55

Line Barfod (EL):

De Radikale har jo ellers på uddannelsesområdet snakket en del om vigtigheden af, at unge har forskellige muligheder – at man giver unge noget hjælp og støtte, men at der også er forskellige muligheder – og om, at det også handler om, at de er motiverede for at tage den uddannelse, de så tager, og at man skal gøre noget for at mindske frafaldet på forskellige uddannelser.

Jeg vil bare høre, hvordan det stemmer med, at De Radikale her støtter et forslag, som altså ikke handler om at motivere de unge til at tage en uddannelse, men derimod om at tvinge dem, hvormed der er en risiko for, at de ikke er i stand til at gennemføre uddannelsen, fordi det er noget, som de slet ikke er interesseret i, og en anden uddannelse måske ville have passet langt bedre til dem.

Kl. 16:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:56

Morten Østergaard (RV):

Vi forudsætter jo netop, at man indgår i en dialog med den unge om, hvad det er for en uddannelse. Forudsætningen for, at man er i den målgruppe, hvor man kan få pålæg, er jo, at det vurderes, at man har forudsætningerne for at gennemføre en uddannelse.

Når vi snakker om frafald, tror jeg, at vi må sige, at det i høj grad skyldes, at nogle af dem,

der starter, ikke har haft de fornødne forudsætninger og ikke har fået den fornødne hjælp til at gennemføre uddannelsen. Og her er det jo altså en situation, hvor man vurderer, at man har de fornødne forudsætninger for at gennemføre en uddannelse.

Det er så klart, at man ikke kan tvinge nogen til at gennemføre en uddannelse. Der kan man så i den her situation vælge at finde et arbejde, og så er man jo ude af det her pålæg. Men det, som ikke duer for unge under 25 år, er jo at lade dem gå på dagpenge. Og hvis de unge har forudsætningerne for at tage en uddannelse, synes vi, det er en god idé, at man så også dirigerer dem i den retning.

Det er så klart, at man selvfølgelig skal have en dialog med dem om, hvad det er for en uddannelse, de skal have. For jo mere motiverede de er, jo større er chancerne selvfølgelig også for en succesfuld uddannelse. Og det tror jeg at man er helt opmærksom på ude i jobcentrene.

Kl. 16:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod.

Kl. 16:57

Line Barfod (EL):

Jeg mener, at det er rigtig, rigtig vigtigt, at vi ikke taber flere årgange af unge på gulvet nu, hvor krisen for alvor slår ind, at vi ikke løber den risiko. Netop derfor er det vigtigt, at vi vælger de rigtige redskaber.

Man har altså prøvet det her med pisk, man har prøvet det i adskillige år under den her regering. De Radikale har jo tidligere været med til at indgå forskellige forlig, hvor det var pisk, man brugte, og har efterfølgende måttet erkende, at det ikke var den rigtige vej at gå. De Radikale er nu imod starthjælp, kontanthjælpsloft osv., hvor man prøver med pisk, og prøver i stedet at sige, at det er nogle andre ting, der skal til.

Hvordan kan det så være, at De Radikale her alligevel igen siger, at man går med i et forslag, som handler om at piske de unge frem for at prøve at finde ud af, hvad det rigtige tilbud til den konkrete unge er, og sætte ordentlige ressourcer af til det? For det er jo den anden side af problemet, at der jo ikke følger ordentlige ressourcer med til, at man kan lave den individuelle indsats, der skal til, hvis man skal finde det rigtige uddannelsesstilbud til den unge.

Kl. 16:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:58

Morten Østergaard (RV):

Der må jeg jo sige, at jeg ikke synes, at man kan sammenligne de to ting. For her er der jo ikke tale om, at man tager forsørgelsesgrundlaget fra folk. Man siger jo netop: Du har forudsætningerne for tage en uddannelse. Man kan så gå i gang med den og dér få SU osv. Derfor er situationen jo en helt anden.

Løsningen for unge mennesker, som har forudsætningen for at tage en uddannelse, men som ikke gør det, er jo ikke at gå på dagpenge. Derfor kan de selvfølgelig vælge – det kan man jo ikke forhindre – at finde et arbejde og forsøge sig selv.

Men jeg tror, at den kritik, som fru Line Barfod her rejser, var meget den samme, som da man lavede den oprindelige ungeindsats – hvor Enhedslisten altså også syntes, det var problematisk. Hvis man kigger tilbage på statistikkerne, tror jeg bare, at man vil kunne se, at det faktisk havde en ikke ubetydelig effekt at sidestille unge med ydelsen med unge på uddannelse, fordi det så ikke var lukrativt at være på dagpenge.

Der må vi bare sige, at når unge har forudsætningerne for at tage en uddannelse, skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at hjælpe dem i den retning. Og der er vi altså trygge ved, at jobcentrene sammen med de unge vil vælge den uddannelse, som de er mest motiverede for, for det er selvfølgelig forudsætningen for succes.

Kl. 16:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som ordfører.

Kl. 16:59

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Det er rigtigt, at der var flere unge, der kom i arbejde, men det var jo altså, fordi konjunkturerne vendte og man generelt fik skabt langt flere arbejdspladser og dermed mulighed for, at de unge kunne komme ud og få et arbejde. Og det generelle er, at det, der er behov for, er at sikre, at der er de rigtige muligheder, at sikre, at der er de rigtige job, og at der er nogle gode uddannelser med de fornødne ressourcer, som kan tage sig af de unge. Det er også at sikre, at der på jobcentrene er ansatte, som har den fornødne uddannelse og tid til at snakke med de unge, der ikke af sig selv er kommet i gang med en uddannelse, og at de ansatte har tid til at lytte til, hvad det er for nogle kvalifikationer, de unge har, og hvad det er for nogle drømme, de har. Og de an-

satte skal se på, hvad det er for nogle uddannelser, man kan sikre at de unge kan komme i gang med.

For jeg er fuldstændig enig i, at det værste, vi kan gøre, er at lade de unge gå i årevis, uden at der sker noget. Det vil være en katastrofe. Men netop derfor er der behov for, at vi finder en anden måde at gøre det på, og at vi arbejder på, at der bliver skabt de rigtige muligheder, i stedet for bare at piske de unge ud i noget, som de slet ikke er motiveret for, og som man risikerer at de falder fra.

Det er også grunden til, at Enhedslisten ikke kan stemme for det her forslag. Vi synes selvfølgelig, at det er fint med afbureaukratisering og forenkling. Vi synes også, det er rigtig godt med målsætningen om at få flere unge i uddannelse, men vi er altså imod, at man bruger pisen og går ind og laver øgede økonomiske sanktioner over for kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere.

Det er unge mennesker, der i forvejen har alt, alt for lidt at leve for, og som vi er rigtig bange for at det går galt for. Vi har adskillige gange i de senere år diskuteret de mange mennesker, som det er gået rigtig galt for, og vi risikerer, at det bliver mange, mange flere unge, der nu bliver omfattet af det, på grund af den stærkt stigende ungdomsarbejdsløshed, vi står med. Og så er der altså ikke behov for, at man bruger flere af den slags værktøjer, der ikke virker. I stedet er der brug for, at vi sætter ordentligt ind med menneskelig indsats, altså med mennesker, som har tid til at lytte, og som har tid til at finde de rigtige tilbud. Og vi synes, at det er det, man burde være optaget af i stedet.

Kl. 17:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 17:02

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Der er grund til at glæde sig over, at regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre er blevet enige om at gennemføre en række forenklinger på beskæftigelsesområdet.

Forud for dette lovforslag er der foregået en lang proces, hvor regeringen og aftalepartierne har lyttet til dem, der til daglig sidder med problemstillingerne, nemlig medarbejderne og lederne i jobcentrene. Under afbureaukratiseringsprojektet har de peget på uhensigtsmæssigheder ved de gældende regler, og de er kommet

med konstruktive forslag til en forbedret og forenklet indsats.

Med lovforslaget sikres, at flest mulige unge får en uddannelse, og at der for den enkelte gøres den indsats, der bedst muligt svarer til behovet. Der sættes tidligere ind i ledighedsforløbet, og reglerne bliver samtidig lettere at forstå både for de unge og for medarbejderne i jobcentre. Unge, der kan tage en uddannelse, bør gøre det, så vidt muligt på ordinære vilkår. Det forbedrer den enkeltes evne til at forsøge sig selv. For dem, der ikke umiddelbart har forudsætningerne for at tage en uddannelse, skal der gøres en indsats, der gør dem i stand til at tage en uddannelse. Og hvis det ikke er muligt, skal indsatsen være rettet mod varig, ordinær beskæftigelse, helst inden for et område, hvor der på sigt er et uddannelsesperspektiv.

For de unge dagpengemodtagere har vi sikret, at de kan opnå kontingentfritagelse og dermed har råd til at bevare deres medlemskab af a-kassen, når de deltager i en ordinær uddannelse, der giver ret til optagelse i en a-kasse. Efter endt uddannelse kan de desuden som hovedregel vende tilbage til dagpengesystemet med de rettigheder, de havde inden uddannelsen.

Et andet vigtigt element i lovforslaget er, at den aktive beskæftigelsesindsats målrettes områder med mangel på arbejdskraft, og at der sker en fremrykning af det tidspunkt, hvor den ledige skal have et godkendt cv i cv-banken. Det bidrager til at gøre de enkelte lighedsforløb kortere og betyder samtidig, at ledig arbejdskraft kanaliseres hen til områder på arbejdsmarkedet, hvor der er mangel på arbejdskraft.

Med forslagene om forenkling af sanktionsreglerne for kontant- og starthjælpsmodtagere og introduktionsydelsesmodtagere har medarbejderne og lederne i kommunernes jobcentre og ydelseskontorer fået opfyldt de fleste af de ønsker, som de kom frem med under de temamøder, som var startskuddet til afbureaukratiseringsøvelsen. Forslagene sikrer, at alle sanktioner efter ens principper, men med forskellige satser, således at de stadig har mulighed for at kunne få dækket deres leveomkostninger. Det er samtidig gjort klart over for både borgere og medarbejdere i kommunerne, hvordan der skal sanktioneres, og hvad der skal til for at blive berettiget til hjælp efter almindelige regler igen.

Jeg ser frem til et fortsat konstruktivt samarbejde om dette lovforslag, således at de nye forenkledte regler kan træde i kraft den 1. august, for de ændrede sanktionsreglers vedkommende

dog den 1. oktober. Og det er klart forventningen ude i kommunerne og i jobcentre, at forslaget gennemføres, og den forventning bør vi i Folketinget leve op til.

Jeg vil gerne takke for behandlingen af lovforslaget og ser frem til en god udvalgsbehandling.

Kl. 17:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 17:05

Eigil Andersen (SF):

Vi er enige om, at de eksisterende regler for unge i dag er, at de kan få et uddannelsespålæg. Det, som jeg her har prøvet at rejse en diskussion om, er, hvem der bestemmer, hvilken uddannelse jeg som ung arbejdsløs skal tage. Det nye i det her lovforslag er på det her punkt, at det kan jobcenteret bestemme.

Jeg forstår simpelt hen ikke, at det kan harmonere med Venstres frihedsbegreber. Det harmonerer i hvert fald ikke med SF's frihedsbegreber i forhold til den personlige frihed, for der er ingen andre mennesker her i landet, som får et pålæg om, hvilken uddannelse de skal tage. At de skal uddanne sig er godt og positivt, men de må selv kunne vælge. Hvad mener ministeren om det?

Kl. 17:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 17:06

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg er sådan set ikke så uenig med hr. Eigil Andersen, for det er jo sådan, at de unge først og fremmest selv har et ansvar for at afklare, hvilke uddannelsesønsker de måtte have. Hvis det så er sådan, at den unge kommer med flere realistiske forslag til uddannelse, beder jobcenteret den unge om selv at prioritere uddannelserne.

Det betyder i virkeligheden, at der er en meget stor grad af frihed, og at der netop også er en god vejledning fra jobcenterets side, så jeg synes egentlig, at lige præcis den del af lovforslaget meget godt passer ind i de frihedsideal, som hr. Eigil Andersen omtaler.

Kl. 17:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 17:07

Eigil Andersen (SF):

Det gør det desværre ikke. Det, vi er enige om, er, at dialog og vejledning er meget godt og kon-

struktivt. Det har de unge brug for, og det er helt afgørende, at jobcentrene kommer med den vejledning, for så er der noget reelt at tage stilling til for den unge.

Men når vi kommer frem til slutstenen i det her, lægger lovforslaget altså op til, at det er jobcenteret, der kan bestemme, hvilken uddannelse den pågældende skal tage. Derfor foreslår jeg, at det bliver taget ud af lovforslaget og lagt over i det andet lovforslag. For hvis det bliver taget ud – og måske også enkelte andre ting – kan vi godt stemme for det, men det er problematisk, som det ser ud nu.

Jeg vil også sige, at hvis regeringen vil ind på en kurs, hvor den vil bestemme unges uddannelsesvalg, skal den i hvert fald også i gang med en masse ting på universiteterne. Der er også mennesker, der går på universitetet, hvor det godt kan diskuteres, hvorvidt det ene eller det andet studium fører til et arbejde. Jeg synes, det er skræmmende, hvis man vil gøre det, så jeg går ikke ind for det. Og jeg håber heller ikke, at Venstre går ind for det.

Kl. 17:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 17:08

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Som jeg sagde allerede i mit første svar, er det jo sådan, at den unge selv skal afklare, hvilke muligheder der er for uddannelse. Er der så flere realistiske muligheder for uddannelse, bliver man oven i købet bedt om selv at prioritere uddannelserne.

Derfor synes jeg jo netop, at den frihed, som hr. Eigil Andersen efterlyser, og som jeg er enig med hr. Eigil Andersen i er meget vigtig, er fuldstændig indeholdt i lovforslaget. Det er også meget langt hen ad vejen et spørgsmål om motivation og lyst og om, hvad man efterfølgende ønsker at foretage sig, hvad man har lyst til at arbejde med og sådan nogle ting.

Kl. 17:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, be-
tragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 184:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forskellige andre love. (Sammenlægning af Arbejdsmarkedets Ankenævn med Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, finansiering af arbejdsløshedsdagpenge, arbejdsløshedskasserens vejledningspligt og tilsyn med kommunerne m.v.)

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsættelse 31.03.2009).

Sammen med dette punkt foretages:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 185:

Forslag til lov om ændring af lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og forskellige andre love samt om ophævelse af lov om supplerende aktiviteringstilbud til visse ledige medlemmer af en arbejdsløshedskasse. (Etablering af et enstrengt kommunalt beskæftigelsessystem m.v.)

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsættelse 31.03.2009).

Kl. 17:09

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det er to forslag, der behandles sammen, og der er af den grund dobbelt taletid.

Forhandlingen er åbnet. Hr. Jens Vibjerg.

Kl. 17:09

(Ordfører)

Jens Vibjerg (V):

De to lovforslag, vi behandler her, er gennemførelsen af det enstrengede beskæftigelsessystem. Der er rigtig mange enkelte elementer i disse to lovforslag, og taletiden tillader ikke, at jeg kommer ind på alle områder, men jeg vil fremdrage nogle af de vigtigste.

Det helt overordnede er, at vi nu gennemfører det reelt enstrengede system. Det er en klar for-
enkling, som først og fremmest vil komme de jobsøgende til gavn, men også medarbejderne i jobcentrene får en mere strømlinet organisation at arbejde i. Det er ikke smart at have to chefer, to organisationer, to administrative systemer osv. Det giver ikke optimale forhold hverken for brugerne eller for medarbejderne. Det råder vi